

Kvaliteta, organizacija dela, razvoj, red...

»Julon letos obratuje s 100-odstotno izkoriščenimi zmogljivostmi; zaloge smo od začetka letošnjega leta zmanjšali za 40 odstotkov, prodajo povečali za 15, proizvodnjo za 9, prvokvaliteto pa z lanskimi 79 odstotki na 86. Osnovna strategija, ki sem si jo zastavil, sta razvoj in trženje. Poudarek je na kvaliteti, organizaciji dela, redu in disciplini,« je položaj in usmeritev tovarne, ki proizvaja poliamidne filamente treh vrst, stranski produkt pa je še granulati, orisal direktor Dušan Šešok, ki je »prvi mož« Julona uradno od sredine marca, dejansko pa to delo opravlja že od začetka letošnjega leta.

Julon, ki dela sintetične brezkončne nitke za nogavice, žensko spodnje perilo, kopalne kostume, smučarske drese, vetrovke, hlače nogavice in talne obloge, se je pred leti znašel v hudih težavah, danes pa je ena izmed najbolj trdno stoječih delovnih organizacij v naši občini. Skrb za razvoj, pravilna izbira kadrov, agresivnost v marketingu, red in disciplina, se odražajo tudi v poslovnem uspehu.

Lani so v Julonu izvozili za 8 milijonov dolarjev izdelkov, njihov glavni kupec pa je bil Iran. Letos so prodajo prek naših meja precej povečali, saj so že v prvih devetih mesecih iztržili za milijon in pol dolarjev več kot v vsem letu lani, na koncu leta pa naj bi njih

ov izvoz znašal okoli 15 milijonov dolarjev. Na spisek njihovih kupcev so se v letošnjem letu uvrstile Severna Irska, Anglija, Italija, Avstrija, Švedska, Holandija in Sovjetska zveza. »Naš cilj je, da bi 50 do 60 odstotkov vsega, kar naredimo, izvozili. Upoštevati je treba, da se bo povpraševanje na domačem trgu še zmanjševalo, obenem pa želimo obdržati naš delež na svetovnem trgu. Če pa hočemo v izvozu uspeti, moramo imeti kakovostno blago in asortiman,« je poudaril direktor Dušan Šešok.

Tehnologija se takorekoč spreminja iz dneva v dan, o posodobitvah in novih programih je treba razmišljati neprestano. V Julonu so si kot prednostne zastavili pet

nalog. Tri od teh že uresničujemo: uvajajo kodranje niti, četrti sistem za poliamidni filament 66, s čimer bodo podvojili kapaciteto na tej liniji, in proizvodnjo tehničnega granulata, ki naj v bodoče ne bi bil več stranski izdelek, marveč ena glavnih vej njihove dejavnosti. Kasneje se bodo lotili še postavitev dveh novih sistemov, in sicer za grobi in fini filament, rekonstruirati pa nameravajo tudi stari obrat. Vse te naložbe bodo Julonove kapacitete povečale še za 3500 ton, tako da bodo na leto naredili okoli 13 tisoč ton izdelkov.

»Ena od razvojnih usmeritev Julona je tudi razširitev proizvodnih programov, ker nas izkušnje učijo, da se vsi ne prodajajo vedno enako dobro, čeprav so letos vsi trije kar uspešni. To seveda ne pomeni le nove količine, ampak predvsem nova področja. Na ta način se zmanjša občutljivost delovne organizacije na obnašanje trga,« je razložil naš sogovornik.

Prve tri programe, vrednost teh projektov je okoli 17 milijonov

mark, bodo v Julonu opravili brez dodatnega zaposlovanja. Zdaj je v tovarni zaposlenih le 640 delavcev, ob sanaciji jih je bilo 900, vendar so od leta 1984 pa do zdaj kar potrojili proizvodnjo. To gre poleg strokovnosti pripisati tudi dejstvu, da v Julonu vztrajajo pri

Dušan Šešok: »Julon letos posluje s 100-odstotno izkoriščenimi zmogljivostmi.« (Foto: D. J.)

redu in disciplini, to je pri pravilnem odnosu do dela.

Proizvodna v Julonu je že po naravi taka, da zahteva natančno izpolnjevanje predpisane; pogoji za proizvodnjo, kot na primer vlaga in temperatura, so točno določeni, zato je izredno pomembna nadzorna funkcija. Filament, ki se proizvaja, mora biti enak po nizu kriterijev, zato je potrebno neprestano preverjanje. To pa zahteva od delavcev nadpovprečno znanje in strogi red. Zato ni čudno, da vsako nedisciplino, zanemarjanje delovne dolžnosti, slabo delo kaznujejo z disciplinskimi ukrepi, materialno kaznijo in pa z nižjo osebno oceno, tako da je malomarni delavec lahko tudi ob polovico osebnega dohodka. V Julonu so tako med tistimi redkimi, ki se borijo proti malomarnemu odnosu do dela.

D. J.

SINDIKAT V AKCIJI • SINDIKAT

S posveta s predsedniki osnovnih organizacij zveze sindikatov

Na jesenskem posvetu so se predsedniki sindikata iz organizacij združenega dela zbrali zadnji teden oktobra v dvorani Edvarda Kardelja v zgradbi skupščine občine Lj. Moste-Polje.

Namen posveta je bil, da se sindikalni aktivisti pogovorijo o aktualnih vprašanih vlogi sindikata. Ta so v tem trenutku predvsem usmerjena v družbeno-ekonomski položaj delavcev, v ukrepe za ublažitev padanja življenjskega standarda, v reševanje položaja delavcev družbenih dejavnosti, v obravnavo kriterijev za ugotavljanje tehnoloških in ekonomskih presežkov delavcev.

Glede na to, da so regijski posveti poudarili potrebo, da se tako kot pred leti nekateri prejemki in nadomestila dohodkov, skupne porabe ter materialnih stroškov bolj poenotijo, so na RS ZSS pripravili delovni osnutek sindikalne liste. Ta osnutek in še sindikalna stavkovna pravila ter osnutek kriterijev za ugotavljanje presežkov delavcev bodo osnovne organizacije obravnavale.

Ublažitev pritiskov na življenjsko raven delavcev pa je bila ena od poglobitvenih točk v razpravi. Tržno blagovni način gospodarjenja, uveljavljanje ekonomskih kriterijev ter prenova gospodarstva so elementi edine poti za stabilizacijo gospodarstva in s tem edina možna pot za izhod iz krize. Ta pot pa bo imela tudi negativne posledice na področju socialne varnosti zaposlenih. Izhod iz te krize bomo presegli le v primeru, če bodo delavci v vseh ukrepih, ki bodo sledili, videli svojo socialno in materialno varnost ter jasno perspektivo.

Padanje gospodarske uspešnosti in naglo naraščanje cen osnov-

nih življenjskih potrebščin močno znižujejo osebni standard delavcev. Delavec si z delom ne more več zagotoviti materialne in socialne varnosti, zato ga to destimulira za boljše delo. Zato je nujno potrebno sprejeti nekaj konkretnih ukrepov, ki bodo v trenutni situaciji zmanjšali pritisk na življenjsko raven delavcev, kot na primer:

- za nekatera osnovna živila naj še nadalje zagotovijo kompenzacije;
- cenejši kruh in normalno prehrano z njim naj republiški komite za tržišče in splošne gospodarske zadeve, žitna skupnost Slovenije in splošno združenje pri GS Slovenije sklenejo dogovor o peki in distribuciji pšeničnega kruha iz moke tipa »850« in »500« v zadostnih količinah;
- do konca leta naj se cene iz pristojnosti občin še povečujejo;
- za področje zdravstva pa naj se ne uveljavi 10% valorizacija participacije (za zadnje trimesečje 1988), za bolnišnično zdravljenje pa naj se participacije odpravi, prav tako se odpravi oz. oprosti plačevanja participacij osebe, starejše od 70 let (in sicer po socialnih merilih) in osebe z najmanj 70% telesno okvaro. Prav tako se morajo celovito analizirati vsi letošnji kratkoročni ukrepi v zdravstvu in stremeti za tem, da z reformo zdravstvenega varstva povsem odpravimo participacijo;
- zavrača se vsako uvajanje doplačil in šolstvu za dogovorjeni program.

Če bomo skupaj vse to dosegli, na posvetu ne bomo več tako pogosto kot sedaj poslušali razprav v smislu: »Kakšno moč oziroma nemoč ima danes sindikat!«

Občinski svet ZS Lj. Moste-Polje

Navijanje poliamidnih nitk (Foto: D. J.)

ŠE VEDNO V VRHU JUGOSLOVANSKEGA GRADBENIŠTVA

Gradis med največjimi

Ekonomska politika iz Beograda je letos že dvajseti zapored objavila specializirano publikacijo »200 največjih«, v kateri so razvrščene največje jugoslovanske delovne organizacije in sozdi po merilu celotnega prihodka in družbenega proizvoda v lanskem letu.

Vrstni red prvih štirih je enak kot lani – na prvem mestu je zagrebška INA, na drugem Naftagas iz Novega Sada, na tretjem RMK Zanica in na četrtem sarajevski Energoinvest.

Najvišje uvrščena slovenska delovna organizacija je sozdi Is-

kra, ki je zasedla deseto mesto (enako kot leto prej), Slovenske železarne so na 14. mestu, Gorenje je 15., Uniles 16. itd.

Na seznamu 200 največjih je tudi 12 gradbenih delovnih organizacij, in sicer 5 iz Slovenije, po 3 iz Hrvaške in Srbije in ena iz BiH. Med gradbeniki je najvišje

uvrščena beograjski Energoprojekt, in sicer na 47. mesto, na 50. mestu je ljubljanski Imos, na 55. zagrebška Hidroelektra, na 59. reška Gradnja, na 61. ljubljanski Giposs, na 64. Industrijska Beograd, na 129. Komgrap Beograd, na 135. Unioninvest Sarajevo itd.

Kot zanimivost naj zapišemo, da sta razen SCT in Gradisa, vse druge gradbene DO ogranizirane kot sozdi.

C. P.

Priznanja za krvodajalce in aktiviste Rdečega križa

Priznanja za 25-krat darovano kri so prejeli:

Matija Absec – Jata, Janez Cerar – Dolsko, Milan Cimerman – Saturnus, Milan Cimerman – Emona, Alojz Čerin – Agroemona, Majda Česnik – Julon, Alojz Doblekar – Jata, Marjan Gros – Žito, Ludvik Hribar – Saturnus, Zdravko-Valentin Hribar – Integral, Anton Jakovac – Papirnica, Milko Janežič – Givo, Ivan Kastelic – Avtonabava, Pavle Kogej – Emona, Alojz Kokalj – Papirnica, Viktor Korazija – Kolinska, Božidar Kuhar – Saturnus, Viljem Kralj – Petrol, Štefka Kosič – Saturnus, Mustafa Ljajič – Saturnus, Ciril Loboda – Izolirka, Srečko Lokar – Papirnica, Peter Lotrič – Kolinska, Miran Lukman – Kolinska, Avgust Mencinger – SCT, Angela Metelko – Saturnus, Vlado Mohar – ŽTO, Janez Mrak – Toplarna, Sulejman Osmanagić – Papirnica, dr. Milan Paunović – zdravstveni dom Moste, Boris Pavlič – Givo, Ignac Pugelj – Papirnica, Vinko Pintarič – BTC, Marjan Pohlin – Izolirka, Franc Pregrat GZL, Miloš Prunk – SCT, Franjo Rešetar – Saturnus, Stane Rupnik – Papirnica, Miloš Režek – SCT, Anton Robinig – Indos,

Stanko Stupica – Integral, Anton Štuhar – Papirnica, Miran Verbaj – ŽG CD, Mijo Vadas – SCT.

Priznanja za 25-in 30-krat darovano kri so prejeli:

Janez Bolta – Saturnus, Anton Bradac – Tiskarna Jože Moškrič, Vinko Colarič – Indos, Jože Dernovšek – Koteks Tobus, Ivan Duh – Saturnus, Branko Janežič – Emona, Franc Jemec – Indos, Adolf Judež – SCT, Branko Kogovšek – UKC Psihatrija, Franjo Korpič – Mineral, Stane Mandelj – Kolinska, Marjan Novak – Izolirka, Franc Sodja – Rast.

Priznanja za 30-krat darovano kri so prejeli:

Stane Babnik – Papirnica, Leon Blažin – Papirnica, Marjan Bratkovič – Totra, Janez Černe – Papirnica, Franc Golob – Olma, Živa Hočevnar – Interevropa, Franciška Humar – Kolinska, Zora Jarc – Kolinska, Janez Jonke – Emona Centromerker, Anica Kastelic – Kolinska, Janez Kovačič – Velana, Franc Kramarič – ŽG CD, Janez Loboda – Gradis, Igor Novak – Toplarna, Franc Pasičnjak – Milica, Milan Radelj – SCT, Jelka Strbad – Kolinska, So-

nja Tavčar – Kolinska, Franc Urh – SCT, Janko Vučkovič – Teol, Jože Zadnikar – Saturnus.

Priznanja za 35-krat darovano kri so prejeli:

Janez Borštnar – Teol, Franc Brodnik 30,35 – Gradis, Enes Čehić – Saturnus, Viktor Jambrovič – Saturnus, Jože Jančar Petrol, Mitja Korek 30,35 – Gradis, Franjo Korpič – Mineral, Vladimir Lukašev – Izolirka, Alojz Mlatej – Saturnus, Vladimir Ščeglovski – Emona, Anica Škulj – Velana, Avgust Špendal – Totra, Karel Titan – KTM, Jože Zagorec – Mineral.

Priznanja za 40-krat darovano kri so prejeli:

Dušan Ambrož – Tiskarna Jože Moškrič, Adolf Drešar – Emona, Rado Golob – 35,40 – Emona, Zdenko Kobilica – Givo, Janje Novak – SCT, Miroslav Petek – Toplarna, Jože Praprotnik – Velana, Ladislav Slak – Saturnus, Marjan Uršič – Indos.

Priznanja za 45-krat darovano kri so prejeli:

Ciril Alič – Indos, Janez Bolta 35,40,45 – Saturnus, Filip Košir – SAP Integral, Vlado Selak – Kolinska.

Priznanja za 50-krat darovano kri so prejeli:

Silvo Adamlje – Petrol, Anton Jaklič – Emona, Andrej Kovač – ŽG, Igor Kraševac – Emona ERC, Marjan

Obrestna mora tudi v Toplarni

Nad ljubljansko Toplarno se je zgrnila mora kreditov, ki zaposlenim kratijo spanec, elektrarno pa odpravljajo na rob likvidnosti. Na grbi ima za 17 milijard dinarjev (novih, seveda) kreditov, ki jih je najela v glavnem zaradi zalog premoga. Ker nima lastnih obratnih sredstev za plačilo zalog, si je elektrarna hočeš nočeš morala denar sposoditi, pa čeprav pod veliko bolj krutimi pogoji kot prejšnja leta. Letošnje obresti so namreč tako divje oderuške, da bodo letne obresti presegle vrednost kredita. Samo obresti bodo do konca leta nanesele 13 milijard dinarjev, kar znese dvakrat več kot plače v celem letu. Glejano s poslovnega vidika so zaloge premoga težko finančno breme, z obratnega vidika pa predstavljajo odlično pripravljenost na jesensko-zimsko sezono. Od poletja do konca septembra se je na depozitih nabralo že 190.000 ton premoga, kar presega uradno zmogljivost deponije za 10.000 ton.

»Nismo več sposobni prenesti kreditov,« sta povedala direktor Janez Debeljak in vodja finančne službe Jakob Zagožen, »če se ne bomo lotili tehničnih sprememb in šli v minimalne zaloge premoga.« Zmanjšanje zalog pa bi pomenilo negotovo obratovanje elektrarne, predvsem pozimi, ko pošiljke premoga ne prihajajo redno. Tako zaloge 190.000 ton pri povprečni dnevni porabi 4000 ton zadoščajo za približno 45 dni obratovanja. Za plačevanje zalog

so že v preteklih letih najemali kredite, vendar so jih uspeli do konca leta nekaj vrtniti. Letos pa je situacija težja, zaradi drastičnega skoka obresti in praznega poslovnega sklada. Ker elektrarna že dve leti zapored končuje poslovno leto z motnjami, ne more oblikovati poslovnega sklada in trajnih obratnih sredstev, ki bi omogočile kolikor toliko normalno plačevanje zalog. V Toplarni so izračunali, da jim bo ob koncu leta primanjkovalo

23 milijard dinarjev obratnih sredstev. Po avgustovskih cenah so bile zaloge premoga vredne 18 milijard dinarjev, dejanska vrednost pa bo do konca leta še večja. Samo za obresti so že plačali 15 milijard dinarjev obresti. Obresti za kredite jim bodo požrle kar 14 odstotkov letošnjega celotnega prihodka, da o glavnici niti ne govorimo, ker je ne bodo zmogli plačati v tem letu.

Toplarna sama se brez pomoči elektrogospodarstva in toplotnega gospodarstva ne bo zmogla izvleči iz kreditne godlje. Po mnenju direktorja in finančnika bosta morala na pomoč priskočiti oba sistema tako, da bosta skozi dohodkovne odnose zagotovila trajna obratna sredstva. Druga možna rešitev pa je, da zaloge zmanjšajo na minimum in s tem tvegajo varno obratovanje elektrarne in rudnikov.

LIDIJA PAVLOVČIČ
(Iz glasila ELGO)

Novak 45,50 – Kolinska, Lilijan Petroša 45,50 – SCT, Vinko Sečkar – Saturnus, Franc Solar – KTM, Janez Zupančič – Emona Centromerker, Antonija Podbrežnik – Saturnus, Marjan Zihler – Slovan, Jože Dernovšek – Koteks, Franc Pregrat – GZL, Franc Pasičnjak – Milica, Franc Golobič – Olma, Anica Gašperšič – Mercator, Alojz Berdon – upok., Julija Božjak – KS Dolsko, Janje Cerar – KS Dolsko, Silvo Lavrič – KS Moste, Franc Gričar – KS Zalog.

Jubilejna priznanja so prejeli:

Papirnica Vevče: Edo Anžur, Marija Alič, Stane Babnik, Leon Blažin, Janez Černe, Anton Gale, Zvone Hribar, Anton Jakovac, Alojz Kokalj, Albert Krašovec, Srečko Lokar, Anton Lož, Ludvik Miklič, Izer Muranovič, Sulejman Osmanagić, Anton Osterman, Anton Pavlin, Ignac Pugelj, Miljenko Rigler, Stane Rupnik, Anton Štuhar, Pavel Ter, Andrej Zapašek, Drago Zagar, Alojz Žust, Adela Babnik, Rafael Jakoš, Leon Kurent.

Kolinska: Teofil Čehić, Franciška Humar, Alojz Japelj, Zora Jarc, Anica Kastelic, Viktor Korazija, Anton Ko-

cuvan, Janez Kuret, Peter Lotrič, Stane Mandelj, Ivan Mislovič, Marjan Novak, Milutin Rešetarjevič, Vlado Selak, Marija Stanič, Jelka Strbad, Janez Starič, Sonja Tavčar, Stane Tavčar, Ciril Zgonc, Miran Lukman Emona: Stane Bratanič, Franc Brodnik, Milan Cimerman, Adolf Drešar, Igor Kraševac, Pavle Kogej, Bernarda Kavka, Janez Jonke, Anton Jaklič, Branko Janežič, Anton Jereb, Jože Radovan, Nada Vavtar, Jožica Vesel, Janez Zupančič, Marjan Zitnik, Vladimir Ščeglovski.

Mesna industrija Zalog: Rado Golob, Bruno Ozmeč, Durica Obrad, Jože Parkelj, Franc Rus.

SCT: Ivan Derglin, Franc Kosi, Štefan Belščak, Franc Gril, Adolf Judež, Anton Jagodič, Mato Mikaneč, Miloš Režek, Lilijan Petroša, Janez Novak, Avgust Mencinger, Jože Smrtnik, Karel Titan, Franc Urh, Primož Rot, Milan Radelj, Mijo Vadas, Miloš Prunk, Peter Zupančič.

Rog: Mustafa Beganovič, Milivoj Stojanovič.

Givo: Zdenko Kobilica, Milko Jane-

(nadaljevanje na 5. strani)